

CXXXIV.

ρλδ'. Εἰ δύναται τὸ συμβεβηκὸς λέγεσθαι ὄν.

Δεύτερον, ἀπορεῖται εἰ τὸ συμβεβηκὸς δύναται λέγεσθαι ὄν, καὶ δοκεῖ
 f. 93^v μὴ, διότι ὄν ἐστὶν ᾧ ὀφείλεται τὸ εἶναι· ἢ ἀλλὰ τῷ συμβεβηκῷ οὐκ
 ὀφειλόμενόν ἐστὶ τὸ ὑπάρχειν, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ ἐνυπάρχειν. Δεῖ τοίνυν
 λέγειν πρὸς τοῦτο, ὅτι τὸ συμβεβηκὸς ἀληθῶς ἐστὶν ὄν καθ' αὐτὸ καὶ
 πραγματικόν, καὶ τούτου λόγος ἐστίν, ὅτι πᾶν διαιροῦν τὴν κατηγορίαν
 δέχεται τοῦ ἰδίου διαιρετοῦ, ὡς περ διὰ τὸ τὸν ἄνθρωπον καὶ ἵππον διαιρεῖν
 τὸ ζῶον ἀληθῶς δυνάμεθα λέγειν, ὡς ὁ ἄνθρωπος ζῶον ἐστίν, καὶ ὁ ἵππος
 10 ζῶον ἐστίν, εἰ καὶ ὁ ἄνθρωπος τελειότερός ἐστι τοῦ ἵππου. Ἀλλὰ κατὰ
 τὴν τοῦ Φιλοσόφου διδασκαλίαν ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν μετὰ τὰ φυσικά, τὸ ὄν
 τὸ καθ' αὐτὸ καὶ πραγματικόν ἐστὶ τὸ διαιρούμενον εἰς οὐσίαν καὶ συμ-
 βεβηκὸς καὶ εἰς τὰς δέκα κατηγορίας. Οὐκοῦν, ὡς περ δυνάμεθα λέγειν,
 ὅτι ἡ οὐσία ἐστὶν ὄν καθ' αὐτὸ καὶ πραγματικόν, οὕτω δυνάμεθα λέγειν
 15 καὶ ὅτι τὸ συμβεβηκὸς ὄν ἐστὶ καθ' αὐτὸ καὶ πραγματικόν, εἰ καὶ ἤρτηται
 τῆς οὐσίας τὸ συμβεβηκὸς καὶ μῆδ' ἔχει τέλειον εἶναι οὕτως ὡς ἡ οὐσία.
 Πρὸς δὲ τὴν ἀπορίαν βεβαιῶν ἐπιχείρημα ῥητέον ἐστίν, ὅτι ὄν λέγεται
 ᾧ τινὶ ἀρμόττει τὸ εἶναι τῆς οὐσίας, οὐ τὸ εἶναι τῆς κατὰ τὴν ἐντελέχειαν
 ὑπάρξεως· ἀλλ' αὐτὸ τὸ συμβεβηκὸς καλῶς ἔχει τὸ εἶναι τῆς οὐσίας, ὡς-
 20 περ ἔχει καὶ τὴν οὐσίαν, εἰ καὶ ὅσον πρὸς τὴν κατ' ἐνέργειαν ὑπαρξίν
 ἔχει τὸ ἐνυπάρχειν. Ἡ ῥητέον ὅτι τὸ συμβεβηκὸς ἔχει εἶναι, ἀλλὰ τὸ
 εἶναι αὐτοῦ τὸ ἐνυπάρχειν ἐστίν· ὅθεν αὐτὸ τὸ ἐνυπάρχειν τῶν συμβεβη-
 κῶτων, εἰ καὶ μὴ δηλοῖ εἶναι ἀπλῶς, δηλοῖ μέντοι εἶναι πῆ, κἀντεῦθεν
 τὸ συμβεβηκὸς δεῖ λέγεσθαι τρόπῳ τινὶ ὄν, καὶ οὐχ ἀπλῶς καὶ τελείως.
 25 Καὶ τοῦτο θεωρῶν ὁ Φιλόσοφος ἐν τῷ ἐβδόμῳ τῶν μετὰ τὰ φυσικά, ἔλεγεν
 ὅτι τὸ συμβεβηκὸς οὐκ ἦν ὄν, ἀλλ' ἦν τοῦ ὄντος.

CXXXV.

ρλε'. Εἰ ἡ τοῦ συμβεβηκῶτος οὐσία ἐστὶν οὐσία ἀπολελυμένη
 30 τοῦ ὑποκειμένου.

Τρίτον, ἀπορεῖται εἰ ἡ οὐσία τοῦ συμβεβηκῶτος ἐστὶν οὐσία ἀπολελυ-
 μένη τοῦ ὑποκειμένου· καὶ δοκεῖ εἶναι τοιαύτη, διότι ὅπερ ἐστὶν ὄν
 καθ' αὐτό, τοῦτο ἐστὶν ὄν ἀπολελυμένον καὶ ἔχει οὐσίαν ἀπολελυμένην·
 ἀλλὰ τὸ συμβεβηκὸς ἐστὶν ὄν καθ' αὐτό· ἄρα καὶ τὸ συμπέρασμα. Ἡ
 35 μείζων ἐναργής ἐστὶν, διότι τὸ εἶναι καθ' αὐτό καὶ τὸ εἶναι ἀπολελυμένον
 δοκοῦσιν εἶναι ταῦτόν. Ἡ ἐλάττων καὶ αὐτὴ σαφής ἐστὶ διὰ τοῦ Φιλοσόφου
 ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν μετὰ τὰ φυσικά. Ἀλλ' εἰς τοῦναντίον ἐστὶν ὁ διδάσκαλος
 οὗτος ἐν πολλοῖς τόποις.

Πρὸς ταύτην τὴν ἀπορίαν ῥητέον ἐστίν, ὅτι τὸ συμβεβηκὸς, εἰ καὶ
 40 ἔχει οὐσίαν καθ' αὐτό, ἀλλ' οὐκ ἔχει οὐσίαν ἀπολελυμένην τοῦ ὑποκει-

μένου· καὶ τούτου λόγος ἐστίν, ὅτι εἰ τὸ συμβεβηκὸς ἔχει οὐσίαν ἀπολελυμένην, ἀκολουθήσειεν ἂν τὸ ὄν εἶναι γένος οὐσίας τε καὶ συμβεβηκός· ἀλλὰ τὸ ἐπόμενον ψεῦδος ἐστί· καὶ | τὸ ἡγούμενον ἄρα. Τὸ ψεῦδος τοῦ f. 94 ἐπομένου φανερόν ἐστιν διὰ τοῦ Φιλοσόφου, ὅς ἐν τῷ τρίτῳ τῶν μετὰ τὰ φυσικὰ ἀρνεῖται τὸ ὄν εἶναι γένος. Ἡ ἀκολουθία σαφής ἐστίν ἐντεῦθεν. 5
 Ὅλη ἡ αἰτία δι' ἣν τὸ ὄν οὐ δύναται γένος εἶναι, δοκεῖ μάλιστα τυγχάνειν τὸ μὴ λέγεσθαι συνωνύμως αὐτὸ ἀλλὰ ἀναλογικῶς κατὰ τῆς οὐσίας καὶ τοῦ συμβεβηκός· λέγεται γὰρ κατ' αὐτῶν οὐκ ἐπίσης ἀλλὰ κατὰ τὸ πρότερόν τε καὶ ὕστερον· τὸ δὲ γένος συνωνύμως τε καὶ ἐπίσης λέγεσθαι δεῖ. Καὶ ἡ ἀνισότης αὕτη ἐντεῦθεν δοκεῖ λαμβάνεσθαι, ὅτι ἡ οὐσία ἔχει 10 οὐσίαν ἀπολελυμένην, τὸ δὲ συμβεβηκός, ἡρτημένην· κατὰ δὲ τοῦ ἀπολελυμένου καὶ ἡρτημένου οὐδὲν δύναται λέγεσθαι συνωνύμως οὐδὲ ἐπίσης. Εἰ τοίνυν τὸ συμβεβηκὸς εἶχεν οὐσίαν ἀπολελυμένην, ἐπεὶ τοῦτο καὶ τῆ οὐσία προσήκει, ἐλέγετο ἂν τὸ ὄν ἐπίσης καὶ συνωνύμως κατὰ τε τῆς οὐσίας καὶ τοῦ συμβεβηκός, καὶ ἐπομένως ἦν ἂν γένος. Πρὸς δὲ τὸ 15 ἐπιχείρημα ῥητέον ἐστίν, ὅτι ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν μετὰ τὰ φυσικὰ οὐ λαμβάνεται ἐν τῇ διαιρέσει τοῦ ὄντος τὸ καθ' αὐτὸ ὄν ἀντὶ τοῦ ἀπολελυμένου ὄντος, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ὄντος ἐκείνου, ὅπερ ἐστίν ὄν διὰ τινος οὐσίας ὀφειλομένης αὐτῷ, εἴτε ἀπολελυμένη εἴη, εἴτε ἡρτημένη. Εἰ οὖν ἐν τούτῳ δοκεῖ διαφέρειν ἡ οὐσία τοῦ συμβεβηκός, ὅτι ἡ οὐσία δηλοῖ οὐσίαν ἀπολελυ- 20 μένην καὶ ἀπλῶς, τὸ δὲ συμβεβηκὸς οὐσίαν ἡρτημένην καὶ πῆ, ὅμως κυριώτατα διαλεγόμενων ἡμῶν, οὐδεμία οὐσία ἔχει οὐσίαν ἀπλῶς καὶ καθ' αὐτήν καὶ οὐδενὶ τρόπῳ ἡρτημένην εἰ μὴ μόνῃ ἢ πρώτῃ οὐσίᾳ, ἣ ἐστίν αἰτία ποιητικὴ καὶ τελικὴ πάντων τῶν κτισμάτων. Καὶ αὕτη ἡ οὐσία ἐστίν ὁ Θεός, ὁ Πατήρ, ὁ Υἱὸς αὐτοῦ καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα αὐτῶν, 25 ἢ ἐν τρισὶ προσώποις ἄκρα ἐνότης, καὶ ἐν ἄκρᾳ ἐνότητι τριάς ἀληθινή, τῆς ἀρχῆς ὁ Πατήρ μόνος, τουτέστι μόνος γεννήτωρ καὶ μόνος προβολεὺς· μόνος γάρ ἐστι προβολεὺς διὰ Λόγου, ὅτι μόνος γεννήτωρ· καὶ προβολεὺς ἐστίν ὁ αὐτός, καὶ μόνος ἐστὶ γεννήτωρ, ὅτι εἷς ἐστὶ Πατήρ αὐτός. Ὅσαύτως καὶ εἷς Υἱός, καὶ ἐν Πνεῦμα διὰ τοῦ ἐνὸς Υἱοῦ τῷ ἐνὶ Πατρὶ συναπτό- 30 μενον, οὐδὲν ἦττον ἢ ὁ Υἱὸς συνῆπται τῷ Πατρὶ· ἐκ γὰρ τοῦ Πατρός ἐστὶ φυσικῶς τε καὶ συμφυῶς καὶ αὐτό. Ταύτη τῇ μακαρίᾳ Τριάδι, τῇ μιᾷ πάντων ἀρχῇ, χάρις καὶ τοῦ παρόντος ἔργου, ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, αἰνός τε καὶ δόξα παρὰ πάντων αὐτῷ εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν: —

35

Τέλος τῆς εἰς τὸ βιβλίον τοῦ διδασκάλου Θωμᾶ περὶ τῆς οὐσίας καὶ τοῦ εἶναι ἐξηγήσεως: ~

36-37 sic L

Œuvres de Georges Schararios. VI.

21. γ. Δ. τῆς Κ. τ. Π.
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Table des matières.

f. 94 v

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ.

Τὰ ἐμπεριεχόμενα τῇ ἐξηγήσει ζητήματα, ἃ καὶ λύεται κατὰ τὴν τοῦ Θωμᾶ δόξαν μᾶλλον ἢ τὴν τοῦ λύοντος τὰ πλείω.

	α'. Διατί ἡ ἐν τῇ ἀρχῇ μικρὰ πλάνη μεγάλη γίνεται ἐν τῷ τέλει	185
6	β'. Διατί τὸ ὄν καὶ ἡ οὐσία πρώτως συλλαμβάνονται ἐν τῷ νῷ .	186
	γ'. Πόσα εἰσὶ τὰ ζητούμενα καὶ περὶ τῆς αὐτῶν πρὸς ἀλληλα τάξεως	186
	δ'. Τί διαφέρει τὸ τί ἐστὶ τοῦ πράγματος καὶ τὸ τί τοῦ ὀνόματος	187
	ε'. Πῶς ἐστὶν ἄλλο ἄλλου γνωριμώτερον	188
	ς'. Πότερον τὰ ἀπλᾶ γνωριμώτερά εἰσι τῶν συνθέτων, ἢ τὸ ἀνάπαλιν	189
10	ζ'. Ὅπως ἂν λέγοιτο τὰ συγκεκριμένα σύνθετα εἶναι:	190
	η'. Τί ἐστὶ τὸ τοῦ νοῦ ἀντικείμενον· πότερον τὸ ὄν, ἢ τὸ ἀληθές, ἢ ἡ οὐσία	190
	θ'. Πότερον τὸ εἶναι καὶ ἡ οὐσία διαφέρουσι πραγματικῶς ἐν τοῖς κτίσμασιν	191
15	ι'. Τί δημιουργεῖται πρότερον· πότερον τὸ εἶναι, ἢ ἡ οὐσία . . .	192
	ια'. Πῶς διαιρεῖται τὸ ὄν, καὶ τίς ἡ πρώτη αὐτοῦ διαίρεσις . . .	193
	ιβ'. Ὅπως ἡ στέρησις, ἢ ἀπόφασις καὶ τὰ ἐναντία συμβαίνουσί τε καὶ διαφέρουσιν	194
	ιγ'. Εἰ τὸ ὄν τοῦ λόγου ὄν ἐστὶν	194
20	ιδ'. Εἰ δυνατόν λέγεσθαί τι ὄν, ὅπερ οὐκ ἐστὶν οὐσία	195
	ιε'. Ἐν τίνι συμφωνεῖσι καὶ διαφέρουσιν ἡ οὐσία, τὸ τί ἐστὶν, ἢ φύσις καὶ τὸ εἶδος	197
	ισ'. Πῶς ἐν εἰσὶ καὶ πῶς διαφέρουσιν ἡ οὐσία καὶ τὸ εἶναι τῆς οὐσίας, καὶ τί ἐστὶ πρότερον ἐν αὐτοῖς	198
25	ις'. Εἰ τὸ ὄν τοῦ λόγου συμβεβηκός ἐστὶν	198
	ιη'. Ὅσαχῶς δύναται τι εἶναι ἐν τῇ ψυχῇ	199
	ιθ'. Πῶς ἂν λέγοιτο τὸ ὄν, πρῶτον κατὰ τῆς οὐσίας, ὕστερον δὲ κατὰ τοῦ συμβεβηκότος	200
	κ'. Διατί τὰ συμβεβηκότεα οὐκ ἔχουσιν οὐσίαν κυρίως καὶ ἀληθῶς	200
30	κα'. Εἰ πᾶν συμβεβηκός οὐσίαν ἔχει ἡρτημένην	200
	κβ'. Ὅπως ἡ ἀπλή οὐσία ἔχει τιμιωτέραν οὐσίαν τῆς συνθέτου, καὶ πῶς οὐκ ἔχει	202
	κγ'. Ὅσαχῶς δύναται τι ἡμῖν εἶναι ἄγνωστον	204
35	κδ'. Διατί περὶ τῶν χωριστῶν οὐσιῶν οὐ δυνάμεθα εἰδέναί τι εἰσίν, ἀλλὰ τί οὐκ εἰσίν	204
	κε'. Διατί οὐ δύναται ἡ ὕλη ἀρχὴ γνώσεως εἶναι	206

κς'. Δόξαι διάφοροι περί τοῦ γινώσκεισθαι ἢ ἀγνωστον εἶναι τὴν ὕλην	206
κζ'. Διάκρισις τῶν δοξῶν καὶ διορισμὸς τῆς ἀληθείας	211
κη'. Ὅπως ὁ Πλάτων ἐτίθει τὴν ψυχὴν ὅλην εἶναι τὴν οὐσίαν τοῦ εἶδους	214
κθ'. Εἰ ὁ φυσικὸς ὁρισμὸς ἐγκλείει τὴν ὕλην	215 f. 95
λ'. Ὅπως διαφόρως ὀρίζομεθα τὰς συνθέτους οὐσίας καὶ τὰ μέρη τῆς οὐσίας καὶ τὰ συμβεβηκότα	216
λα'. Πότερον τὸ ὑποκείμενον ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ συμβεβηκότος ἐστίν	217
λβ'. Ὅτι οὐ πᾶν ἐπερχόμενόν τι ἐν τῷ ὄντι συμβεβηκὸς ἐστίν .	218
λγ'. Τίς ἐστίν ἡ κυρίως λεγομένη οὐσία ἐν τοῖς συνθέτοις πράγμασιν	218 10
λδ'. Ὅτι τὸ τῆς οὐσίας ὄνομα παρὰ μὲν τοῖς Ἑλλησιν ὁμώνυμόν ἐστίν, παρὰ δὲ Λατίνοις ἐκάστη τῆς οὐσίας σημασία ἰδίαν ἔχει προσηγορίαν	218
λε'. Εἰ ἐξ ἀνάγκης ἡ ὕλη ζητεῖται πρὸς τὴν οὐσίαν τοῦ συνθέτου	220
λς'. Ὅπως τὸ εἶδος μόνον ὀρίζεται	221 15
λζ'. Ὅτι τὰ άτομα οὐχ ὀρίζονται	221
λη'. Ὅπως αἱ ἀτομοῦσαι ἀρχαὶ ἐκ τοῦ ἐνδοτέρου λόγου τοῦ ἀτόμου εἰσὶν	222
λθ'. Ὅπως ὁ Σωκράτης ταῦτόν ἐστι τῷ ἀνθρώπῳ πραγματικῶς κατὰ τὸν Θωμᾶν	222 20
μ'. Πότερον τὸ ὑποκείμενον ταῦτόν ἐστι πραγματικῶς τῇ φύσει .	223
μα'. Πῶς τὸ μέρος δύναται κατηγορεῖσθαι τοῦ ὅλου καὶ πῶς οὐ .	224
μβ'. Ὅπως τὸ αὐτὸ ἐστίν εἶδος δι' οὗ τί ἐστὶ ζῷον, καὶ δι' οὗ σῶμά ἐστὶ, καὶ ποσαχῶς τὸ σῶμα	225
μγ'. Εἰ τὸ σῶμα δυνατόν ἐστι κατηγορεῖσθαι κατὰ τοῦ ζῴου . .	227 25
μδ'. Ὅπως τὸ σῶμα διακρίνεται τοῦ μὴ ζῴου κινήσει καὶ αἰσθήσει	228
με'. Ὅπως διαφέρουσιν ἐν τῷ σημαίνειν τι ὅλον τό τε γένος καὶ τὸ εἶδος, ἡ διαφορὰ καὶ ὁ ὁρισμὸς	228
μς'. Ὅπως τὸ γένος ἀναλογεῖ ὕλη, καὶ ἡ διαφορὰ τῇ μορφῇ, καὶ τὸ εἶδος τῷ συνθέτῳ	229 30
μζ'. Ὅπως ἡ ἐκ πρόθεσις κυρίως παρονομάζει σχέσιν ὕλικῆς αἰτίας	230
μη'. Ὅθεν λαμβάνεται ἡ τοῦ γένους ἐνότης τοῦ εἶδους καὶ τῆς πρώτης ὕλης	231
μθ'. Ὅπως ἡ ἀνθρωπότης δηλοῖ μέρος τοῦ ἀνθρώπου πραγματικόν	232
ν'. Ὅπως τὸ ὑποκείμενον καὶ ἡ φύσις πραγματικῶς διαφέρουσιν	233 35
να'. Ὅπως ἡ ἀνθρωπότης δύναται λέγεσθαι μέρος εἰδικὸν καὶ ὕλικόν τοῦ ἀτόμου	233

14 A partir de λε', la numérotation des chapitres dans la table a été brouillée par distraction. Nous donnons la numérotation correspondant au texte

	νβ'. Ὅπως ὁ Σωκράτης ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ ἀνθρωπότης διαφέρουσιν	234
	νγ'. Πῶς ἡ ὕλη ἐστὶν ἀρχὴ τῆς ἀτομότητος	234
	νδ'. Ὅπως ἡ λογικότης οὐκ ἔστι διαφορά, ἀλλὰ τὸ λογικόν . . .	238
	νε'. Κατὰ τῶν παρὰ Πλάτωνι ἰδεῶν	238
6	νς'. Διατι ᾧετο Πλάτων ἀναγκαῖον εἶναι τὸ τιθέναι ἰδέας, καὶ δι οὐκ ἔστιν ἀναγκαῖον	239
	νζ'. Ὅπως ἡ φύσις διχῶς δύναται θεωρεῖσθαι	239
f. 95 v	νη'. Ὅπως διαφέρουσι τὰ ἰδίως συμβεβηκότα τῶν κοινῶν . . .	240
	νθ'. Πότερον ἡ τοῦ γένους κατηγορία κατὰ τοῦ εἶδους ἐστὶ τοῦ 10 ἀνωτέρου κατὰ τοῦ ὑπ' αὐτό	242
	ξ'. Ὅπως τὸ καθόλου ἐν ἐστὶν ἐν πολλοῖς	243
	ξα'. Εἰ ἐκ τοῦ λόγου τοῦ καθόλου ἐστὶ τὸ εἶναι ἐν πολλοῖς καὶ κατὰ πολλῶν, ἐν ᾧ καὶ περὶ τοῦ τί διαφέρει δύναμις καὶ ἐπιτηδειότης	244
	ξβ'. Ὅπως ἀποδίδεται τῇ οὐσίᾳ ἡ λογικὴ ἐπίνοια	246
16	ξγ'. Ὅπως διαφέρουσιν ἡ πρώτη ἐπίνοια καὶ ἡ δευτέρα	246
	ξδ'. Ὅπως ἔνια τὰ αὐτὰ μερικά εἰσι καὶ καθόλου, διαφόρως μένται γε	247
	ξε'. Πῶς ἂν ἐπαληθεύοιτο ἡ ἀρχὴ αὐτῆ ἢ ὁ κανὼν ὁ λέγων· Ὅταν ἕτερον κατηγορηταὶ καθ' ἑτέρου, καὶ τὰ ἐξῆς	248
20	ξς'. Πῶς ἐστὶ πρώτη ἐπίνοια ἡ κατὰ τῶν ὑποδεεστέρων λεγομένη .	249
	ξζ'. Ὅπως ἡ πρότασις αὕτη ἢ· Ὁ ἄνθρωπος εἶδος ἐστὶν, οὐκ ἐστὶν ἀπροσδιόριστος ἀλλ' ἐνική	249
	ξη'. Πότερον ἡ πρώτη ἐπίνοια, ἢ ἡ δευτέρα ὀρίζεται ἐν τῷ τὸ γένος ὀρίζεσθαι	250
26	ξθ'. Ὅτι διπλᾶ τὰ συμβεβηκότα, ὑλικά τε καὶ τελικά	253
	ο'. Ὅτι τὸ εἶδος, ὅπερ ἐστὶ δευτέρα ἐπίνοια, ἄλλο παρὰ τὸ εἶδος, ὃ ἐστὶν ἀρχὴ τῆς νοήσεως	254
	οα'. Πότερον ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ἔχει τὸ εἶναι ἀφηρημένον ἐν τῷ νῷ ἀπὸ τῶν ἀτομούντων	254
30	οβ'. Εἰ δυνατόν εἶναι ἐπιστήμην τῶν αἰσθητῶν	255
	ογ'. Τί ἦν τὸ κεκινηκὸς τὸν Ἀβικεβρῶνα θεῖναι ἐν ταῖς ἀπλαῖς οὐσίαις ὕλην	257
	οδ'. Ὅποιον ποιῶν δύναται ποιεῖν ὑπὲρ τὸ οἰκεῖον εἶδος	258
	οε'. Πότερον ἐν τῇ νοερᾷ οὐσίᾳ δεῖ εἶναι παντάπασιν ἀμεθεξίαν 35 τῆς ὕλης	259
	ος'. Κατὰ τῶν τιθέντων ὕλην πνευματικὴν	260
	οζ'. Εἰ δύναται ἡ ψυχὴ λέγεσθαι νόησις	262
	οη'. Εἰ τὸ εἶδος ἤρτηται τῆς ὕλης αὐτῷ τούτῳ τῷ εἶδος εἶναι . .	263
40	οθ'. Ὅπως οὐ δεῖ λέγεσθαι κυρίως τοὺς ἀγγέλους εἶδη, ἀλλὰ μάλλον ἐνεργείας ἢ ἐντελεχείας	264

π'. Ὅπως ἀληθῆς ἐστὶ κατηγορία αὕτη· Ὁ Γαβριήλ ἐστὶ γαβριηλότης	265
πα'. Διατί οἱ ἄγγελοι οὐ πληθύνονται κατὰ τὸν ἀριθμὸν ἐν τῷ αὐτῷ εἶδει	265
πβ'. Εἰ δύνανται δύο συμβεβηκότα ἀριθμῶ διαφέρειν, κεχωρισμένα τοῦ ὑποκειμένου	266
[πγ'. Πῶς δεῖ νοεῖν τοῦτο τὸ ζήτημα καὶ περὶ τίνος εἶναι]	267
πδ'. Πῶς ἢ ἐκ τοῦ εἶναι καὶ τῆς οὐσίας σύνθεσις νοεῖται περὶ τοῦ αὐτοῦ εἶναι	268
πε'. Ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ Θεῷ τὸ εἶναι καὶ ἡ οὐσία	268 ¹⁰
πς'. Ὅπως τὰ ἴδια συμβεβηκότα οὐ γίνονται κυρίως ἐκ τῶν οὐσιωδῶν ἀρχῶν τοῦ πράγματος εἰ μὴ ὡς ἐκ ὑποκειμένου	270
πζ'. Πῶς δυνατόν ἐστι τίθεναι ἐν τοῖς ἀγγέλοις ὕλην, καὶ πῶς μὴ	272 f. 96
πη'. Πῶς ἂν νοοῖτο ἡ τῶν ἀγγέλων ἀπλότης	273
πθ'. Πῶς ἂν ἐπαληθεύοιτο ἡ πρότασις αὕτη· Ὡς ἔχει ἡ ὕλη πρὸς τὰ αἰσθητὰ εἶδη, καὶ τὰ ἐξῆς	274 ¹⁶
ιη'. Εἰ ἐν εἶδος ἀπόκισται τῆς ὕλης μᾶλλον ἑτέρου	274
ια'. Εἰ αἱ συνθέσεις, ἃς ἐν ταῖς ἀπλαῖς οὐσίαις τίθεμεν, ἀληθεῖς εἰσι καὶ πραγματικαί	275
ιβ'. Πότερον ἡ ἀγγελικὴ οὐσία διενήνοχε τῆς τοῦ Θεοῦ	277 ²⁰
ιγ'. Εἰ ἐν τῷ Θεῷ ἐστὶ λόγου σύνθεσις	277
ιδ'. Πόσα ζητοῦνται πρὸς τὴν σύνθεσιν	281
ιε'. Εἰ τὸ εἶναι ἐν τινὶ ἐστὶ κατηγορία	285
ις'. Πῶς ὁ Θεός ἐστι πρῶτον ἐν πᾶσι τοῖς οὐσίαις	286
ιζ'. Πότερον ὁ Θεός ἐστὶν ἐν τινὶ γένει	287 ²⁵
ιη'. Ὅπως τὸ κατ' ἀναγωγὴν εἶναι ἐν τινὶ κατηγορίᾳ πολλαχῶς δεῖ νοεῖσθαι	287
ιθ'. Ὅτι ἡ οὐσία διχῶς λαμβάνεται, καὶ τίς οὐσία ἐστὶ κατηγορία	288
ρ'. Ὅπως τὸ θεῖον εἶναι οὐκ ἐστὶ κοινὸν κατηγορικὸν πάντων	290
ρα'. Εἰ ὁ Θεὸς ἔχει πάσας τὰς τελειότητας ἐν αὐτῷ	291 ³⁰
ρβ'. Ὅτι τὸ εἶναι διαφόρως ἔχει ἐν τοῖς διαφόροις συνθέτοις	294
ργ'. Ὅπως τὸ λογικὸν οὐκ ἐστὶ κυρίως διαφορὰ τοῦ ἀνθρώπου	296
ρδ'. Πότερον ἡ οὐσία ἢ κατηγορία ἀπλή ἐστὶν οὐσία, ἢ σύνθετος	296
ρε'. Ὅτι τὸ γένος καὶ ἡ διαφορὰ ἐν ταῖς χωρισταῖς οὐσίαις ἐκ τοῦ αὐτοῦ κατὰ τὸ πρᾶγμα λαμβάνεται	298 ³⁵
ρς'. Ὅπως τὰ διαφέροντα ἀλλήλων ἀριθμῶ οὐσιωδῶς διαφέρουσι	299
ρζ'. Ὅπως δεῖ νοεῖν τὰ τὴν διαίρεσιν τῶν νοερῶν οὐσιῶν μὴ γίνεσθαι δυσὶν ἀληθεῖσι διαφοραῖς	300
ρη'. Διαφορὰ γενικὴ Θεοῦ καὶ ἀγγέλων καὶ τῶν συνθέτων	301
ρθ'. Ὅπως τὸ συμβεβηκὸς οὐδενὶ τρόπῳ δύναται νοεῖσθαι χωρὶς τοῦ ὑποκειμένου	303 ⁴⁰

	ρι'.	Ὅπως τὸ συμβεβηκὸς ὀρίζεσθαι δύναται χωρὶς τοῦ ὑποκειμένου	303
	ρια'.	Ὅπως ἐν τῷ τῆς ψυχῆς λόγῳ τίθεται τὸ σῶμα	304
	ριβ'.	Ὅτι ἡ τινὸς ὕλη διττῶς λαμβάνεσθαι δύναται	304
	ριγ'.	Ὅπως διαφέρουσιν εἶδος καὶ εἰδικὸν αἷτιον	305
6	ριδ'.	Ὅπως ὁ Θεὸς οὐ δύναται ποιεῖν τὸ πρᾶγμα ἄνευ τῆς εἰδικῆς αἰτίας	305
	ριε'.	Εἰ τὸ εἶδος ἔχει καθ' αὐτὸ εἶναι ἀπολελυμένον ἄνευ τῆς ὕλης	306
f. 96 ^v	ρις'.	Εἰ τὸ συμβεβηκὸς ἔχει τελειότεραν οὐσίαν τοῦ οὐσιώδους εἶδους	307
	ριζ'.	Πότερον τὸ πῦρ αἷτιόν ἐστὶ θερμῆς ἐν πᾶσι τοῖς θερμοῖς . .	308
10	ριη'.	Ὅπως δεῖ νοεῖσθαι τὸ τινὰ μὲν συμβεβηκότα ἔπεσθαι τῇ ὕλει, τινὰ δὲ τῷ εἶδει	309
	ριθ'.	Καὶ εἰ δύναται τι συμβεβηκὸς ἔπεσθαι τῷ εἶδει χωρὶς τῆς κοινωνίας τῆς ὕλης	309
	ρκ'.	Εἰ τὸ νοεῖν συμβεβηκὸς ἐστὶν ἐπόμενον τῇ λογικῇ ψυχῇ ἄνευ τῆς καινότητος τοῦ σώματος	310
15	ρκα'.	Τί ἐστὶ τὸ γενικὸν εἶδος, καὶ τί ἐστὶ τὸ εἰδικόν	311
	ρκβ'.	Πότερον ἡ αὐτὴ τῷ ἀριθμῷ μελανία ἐστὶν ἐν τῷ ζῶντι καὶ τῷ νεκρῷ	311
	ρκγ'.	Ὅτι τὰ ἄτομα διαφέρουσιν ἀλλήλων κατὰ συμβεβηκὸς	312
20	ρκδ'.	Ὅπως οὐ δεῖ λέγεσθαι ἴδιον ἀνθρώπου τὸ γελαῖν, ἀλλὰ, τὸ γελαστικόν	312
	ρκε'.	Εἰ τὸ πῦρ δύναται ψυχραίνεσθαι	313
	ρκς'.	Ὅπως αἱ οὐσίαι ἐξ ἀφαιρέσεως λαμβανόμεναι οὐκ εἰσὶν ἐν κατηγορίᾳ κατ' εὐθείαν	314
25	ρκζ'.	Ὅπως αἱ κατηγορίαι ἀλλήλων διακρίνονται	314
	ρκη'.	Ὅπως τὸ ἐν τῷ ὀρισμῷ πρῶτον τιθέμενον γένος ἐστὶ, τὸ δὲ ἐπόμενον, διαφορά	316
	ρκθ'.	Ὅπως ἡ ἀναφορὰ ἐν τρισὶ θεμελιοῦται κατηγορίαις	316
	ρλ'.	Ὅτι ἀγνοοῦμεν τὰς κυρίως διαφοράς τῶν συμβεβηκότων	317
30	ρλα'.	Ὅτι ἐν τῷ ἀπλῷ σώματι ἀδύνατον εἶναι τὸ χρῶμα	317
	ρלב'.	Διατί οὐ δύναμεθα τὸν Θεὸν ὀρίζεσθαι	318
	ρλγ'.	Εἰ ἐν τῷ ὀρισμῷ τοῦ συγκεκριμένου συμβεβηκότος δεῖ τίθεσθαι τὸ ὑποκείμενον ἀντὶ γένους	318
	ρλδ'.	Εἰ δύναται τὸ συμβεβηκὸς λέγεσθαι ὄν	320
35	ρλε'.	Εἰ ἡ τοῦ συμβεβηκότος οὐσία ἐστὶν οὐσία ἀπολελυμένη τοῦ ὑποκειμένου. †	320

† Αἶνος † δόξα † τῷ † Θεῷ: † ἀμήν. †

Table des matières.

Introduction V-XII

Suite des traductions et commentaires.

III. Résumé de la „Prima Secundae“ de la Somme théologique de saint Thomas d'Aquin	1-153
1. Prologue	1
2. De la fin dernière	2-12
3. Des actes humains	12-27
4. Des passions	27-51
5. Des habitudes et des vertus	51-76
6. Des péchés et des vices	76-106
7. De la loi	106-127
8. De la grâce	127-153
IV. Traduction et commentaire de l'opuscule de saint Thomas d'Aquin „De ente et essentia“	154-321
1. Traduction	154-177
2. Commentaire	177-321
3. Table des matières du commentaire	322-326
V. Traduction du commentaire de saint Thomas d'Aquin du „De Anima“ d'Aristote	327-581
1. Livre premier	327-394
2. Livre deuxième	395-497
3. Livre troisième	498-581

Imprimerie G. Uschmann à Weimar.

E.γ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006